

Provincie Noord-Brabant

PROGRAMMA OVERGANGSGEBIEDEN Natura 2000

Oktober 2025

Waarom overgangsgebieden?

Versterken natuur binnen
Natura 2000 gebieden
(VHR)

Versterken
waterafhankelijke natuur
(KRW)

Brabant Open Houden

→ NDA's

→ KRW

- Concrete stappen in het landelijk gebied
- Parallel aan en in verbinding met de GGA

Streefbeeld overgangsgebieden

- Doel: milieubelasting op N2000-gebieden verminderen
- Zone met duurzaam grondgebruik en herstel van het watersysteem
- Behoud van melkveehouderij, maar ook akkerbouw binnen randvoorwaarden mogelijk
- Versterken agrarisch natuurbeheer, groenblauwe-dooradering (heggen, poelen etc) en natuurinclusieve bedrijven

Overgangsgebieden: context

Naast gebiedsgerichte aanpak in de GGA, zijn ook generieke maatregelen nodig

Balans tussen ambitie en beschikbare middelen

Welke stappen moeten en kunnen we zetten?

- Moeten: verwerken jurisprudentie gewasbeschermingsmiddelen en grondwateronttrekkingen
- Kunnen: afhankelijk van keuzes en middelen volgend Kabinet

Aanpak overgangsgebieden drie lijnen:

- 1) Via de uitvoeringsmaatregelen in de GGA-gebieden (o.a. hydrologisch herstel)
- 2) Vergunningverlening en handhaving op orde
- 3) Sturen op duurzaam grondgebruik, via t.z.t. indien nodig de Omgevingsverordening

Vergunningverlening en handhaving op orde (1)

Voor activiteiten met mogelijk significant negatieve effecten op N2000 geldt een vergunningplicht

- ← Jurisprudentie: ook voor gewasbeschermingsmiddelen en onttrekkingen
 - ← Handhavingsverzoeken en onzekerheid bij ondernemers over mogelijke beperkingen
 - ← Noodzaak om 'Toetsing huidige activiteiten en vergunningverlening' in de N2000 beheerplannen te actualiseren.
 - ← Vanwege urgentie: één actualisatie voor dit onderdeel van alle 17 N2000-gebieden voor de zomer van 2026

Vergunningverlening en handhaving op orde (2)

In actualisatie N2000-
beheerplan:

Welke activiteiten zijn toegestaan

Welke activiteiten worden onder voorwaarden vrijgesteld

Voor welke activiteiten geldt in ieder geval een vergunningplicht

- Vergunning voor gewasbeschermingsmiddelen en onttrekkingen zal moeilijk verleend kunnen worden, vanwege het verslechteringsverbod
- Onderzoek of en hoe zonering en onderzoek naar mogelijke vrijstellingen (biologische gewasbeschermingsmiddelen en spotspray) (Passende beoordeling)
- Nieuw beregeningsbeleid moet voldoen aan wettelijke verplichting VHR
- Opstellen van een handhavingsaanpak o.b.v. risicogericht prioriteren
- Vergunningplicht is geen grond voor nadeelcompensatie (wel bij hydrologische maatregelen)

Sturen op duurzaam grondgebruik

- De vergunningplicht zal – samen met hydrologische maatregelen – indirect leiden tot duurzamer grondgebruik (meer grasland, minder intensieve teelten)
- En daarmee tot minder emissies naar bodem en water (KRW)
- Meststoffen al veel in ontwikkeling (stoppen derogatie, 8e NAP, KRW), nu geen aanvullende verplichte maatregelen
- T.z.t. evaluatie op doelbereik, met mogelijke inzet Omgevingsverordening

Perspectief voor agrarische ondernemers

- In N2000-beheerplannen zoveel mogelijk duidelijk maken wat wel en niet mag
- Maximaal inzetten op behoud (extensieve) melkveehouderij en waar mogelijk biologische en natuurinclusieve akkerbouw in overgangsgebieden
- Via onderzoek naar vrijstellingen (biologische middelen, spotspray, ..?) en ondernemers kunnen ook zelf een vergunning aanvragen voor specifieke situatie (maatwerk)
- Via GGA-processen: kavelruil, wettelijke herverkaveling, herwaardering van gronden (beleidsregel extensivering)
- Geen provinciale maatregelen voor bemesting en behoud beregeningsmogelijkheden via (concept) beregeningsbeleid (geen beregeningsverboden)
- Risicogericht handhavingsaanpak biedt tijd om te komen tot (verdere) onderbouwing van zonering/vrijstellingen (Rijk/IPO) en om gebruik chemische gewasbeschermingsmiddelen te verminderen (actieplan gbm)

Stappen en planning

Opstellen en ter
inzage legging
Notitie Reikwijdte
en Detailniveau

begin 2026

Uitvoeren
ecologische
voortoets en
passende
beoordeling

Q1 2026

Uitvoeren planMER
en opstellen
handhavingsaanpak

Q1/Q2 2026

Vaststelling ontwerp
N2000-beheerplan
'overgangsgebieden'

Q2 2026

Q4 2025

Q1 2026

Q2 2026

Q3 2026

Participatie

GGA-gebieden:
bestuurlijke
overleggen + twee
ambtelijke
bijeenkomsten

18+25 november

Koepelorganisaties /
mede-overheden

*10 november agrarische
organisaties*

P.M. natuurorganisaties

Bestuurlijke
overleggen: BO-
ALG, BOTL, BONB
en BO NNN/N2000

Grondeigenaren /
gebruikers

*Begin 2026 in kader
van NRD, nog nader te
henalen*

Q4 2025

Q1 2026

Provincie Noord-Brabant

PROGRAMMA OVERGANGSGEBIEDEN Natura 2000

Bedankt voor de aandacht!

